

KESKUSTELUAPU RATKAISUKESKEISELLÄ TYÖOTTEELLA

LYTE-työntekijänä yläkoulussa
KEHITTÄMISKOKEILU

KOKEILUTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT

MATALAN KYNNYKSEN APUA PAIKANPÄÄLLÄ

- Satakunnassa raskaiden palvelujen tarve suurta
- Lastensuojeluilmoitukset ovat lisääntyneet
- Nuorten mielenterveysongelmat ovat kasvussa
- Palveluja on tarve kehittää varhaisessa vaiheessa ja löytää uudenlaisia palvelumuotoja
- Aina ei ole kyse suuresta huolesta, rauhoittuminen ja keskusteluapu auttaa pysäyttämään "huolen vyöryn"

Hyvinvointialueen toiminta on käynnistymisvaiheessa

Opetus- ja nuortensuunnitelman yhteinen suunnitelma on suunnitteluvaiheessa

Kunta ja hyvinvointialueen yhteisiä toimintalinjoja haetaan

Nuorten haasteet ehtivät usein kasaantua ennen kuin niihin päästään käsiksi

Aikuisten tarve koulussa on lisääntynyt kasvavien ryhmäkokojen ja vanhemmuuden muutoksen myötä, nuorten yksinäisyys on lisääntynyt

LYTE-keskusteluapu kouluilla –ratkaisukeskeinen keskusteluapu lyhytterapeuttisella viitekehyksellä vahvistaa nuoren hyvinvointia

- Kehittämistyössä kokeilutoiminnalla testataan palvelukonseptia, jonka hypoteesina on vastata palvelutarpeeseen nopeammin. Kokeilutoiminta on ajallisesti lyhyt ja sen pohjalta voidaan luoda skaalaus ja tuotteistaminen esimerkiksi pilotin keinoin.
- Kokeilun päämäärä on tuottaa kehitettävään ideaan liittyvää uutta tietoa, testata hypoteesia. Kokeilu on lähtökohtaisesti jotain, minkä annetaan myös epäonnistua
- Mitä emme vielä tiedä, ja haluamme selvittää
- Olemme onnistuneet, kun suunniteltu palvelu vastaa tarpeeseen
- Kokeilun tuotteen synty: Palvelukuvaus, palvelupolku, sidosryhmäkartta sekä asiakasprofiili

Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen HYÖTYTAVOITTEET

- HT1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen,
- HT2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- HT3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- HT4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden parantaminen
- Ennalta ehkäisevää ja ennalta estävää tukea tarvitaan
- Opiskeluhoitoa täydentäville palveluille on kysyntää. Hyviä kokemuksia on esimerkiksi alakouluikäisille ja perheille kouluilla tarjottavasta perhetyöntekijän tuesta.

PROSESSITAVOITTEET

LYTE- matalan kynnyksen keskusteluapu kouluilla kokeilutoiminta

Nuorten hyvinvointi lisääntyy ja riskitekijät tunnistetaan

Kynnyksettömät palvelut nuorille heidän arkiympäristössään

Kokeilutoiminnan kautta saadaan havaintoja nuorten tarpeista -> nuoret saavat oikea-aikaista apua ja heidät kohdataan -> koulussa on tarpeisiin nähden riittävämmiin resursseja

Ammattilaisten tieto palveluiden tarpeesta lisääntyy

Kokemusta kertyy ratkaisukeskeisen työotteen toimivuudesta yläkoululaisille. Kokeilutoiminta antaa mahdollisuudet testata lyhytterapeuttisten keskustelujen toimivuutta kouluilla

Tietoisuus matalan kynnyksen työn vaihtoehtoista lisääntyy, jonot erikoissairaanhoidossa vähenevät

Ongelmia kyetään hoitamaan siellä missä nuoret ovat

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö varhaisen tuen järjestämisessä tiivistyy

Kokeilutoiminnan kautta kyetään jäsentämään, mille alueelle palvelu voi asettua ja miten varhaisen tuen palveluja on hyvä kehittää

Kokeilutoiminnan käynnistäminen

Syksy 2022 Suunnitteluvaihe

- Kehittämisidea noussut kentän havainnoista ja tarpeista kohdat nuoret ratkaisukeskeisellä otteella käyttäen lyhytterapeuttisia harjoitteita. Idean kehittäjä kertoo kehittämisideasta johdolle
- Työstetään suunnitelma kehittämisestä SI-SOTE kehittämistyönä: Porin perusturva, Porin kaupunki, Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hanke
- Kartoitetaan mahdolliset osaaajat ja minne kokeilutoiminta sijoittuisi
- Kehittämistyö ei mahdollistunut vielä syksyllä 2022

Kevät 2023 Käynnistymisvaihe

Jatketaan toiminnan käynnistymisen mahdollisuuksien kartoittamista Satakunnan hyvinvointialueella 1/23

Käydään keskustelu Terapiat etulinjaan koordinaatiohankkeen edustajien sekä menetelmä koordinaattorin kanssa 2/23

Oppilashuolto on vielä rakentumassa. Käsitellään kehittämistoimi Satahankkeiden ohjausryhmässä 3/23

Kokeilutoiminta käynnistyy Länsi-Porin ja Lyseon kouluilla 4/23

RIIPPUVUUDET MUIHIN HANKKEISIIN JA TUTKIMUKSIIN

Terapiat etulinjaan, TYKS koordinaatiohanke, Tulevaisuuden sote-keskus –hanke, vaikuttavien menetelmien jalkauttaminen etulinjan työhön/ 2020 - 2023

Vastaavaa palvelua on sisältynyt Tuusulassa (SKY - Sitouttavan kouluyhteisötyön hankkeeseen). Hanke päättyi vuoden 2023 lopussa. Hankkeessa on pilotoitu erilaisia interventiomalleja ja vahvistettu yhteistyötä koulun ja huoltajien välillä sekä monialaista yhteistyötä sosiaali- ja terveyshuollon toimijoiden kanssa. Tässä on toteutettu kouluvalmentajamallia jossa työntekijät ovat opetusvelvollisuuteen sitomattomia aikuisia kouluyhteisössä. Toisen työntekijän toiminnan taustalla on ratkaisukeskeisen lyhytterapian viitekehys.

- Kouluterveyskysely/23
- Lapsiperheiden edistynyt analytiikka (LEA) –hanke 20 - 21
- Satakunnan palveluvajeselvitys/21
- Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus hankkeen – oma-arviointi/22
- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen arviointi THL/23

OTTEITA Satakunnan hyvinvointialueen hoito- ja palveluvelan analyysistä/palveluvelka koronapandemia/syksy 2022

- Heikossa tilanteessa olevien lasten ja nuorten ongelmat ovat monimutkaistuneet erityisesti perheissä, joissa oli havaittavissa ongelmia jo ennen pandemiaa.
- **Lapsilla ja nuorilla** ahdistuneisuus on lisääntynyt ja palvelutarpeen **kasvu kiihtynyt, ongelmat ovat komplisoituneet sekä palveluihin pääsy on osittain heikentynyt ja kynnys hakea palveluita kasvanut**, lasten ja nuorten psyykkinen hyvinvointi on heikentynyt
- Lasten ja nuorten palveluissa tulee panostaa perustason ja **matalan kynnyksen palveluiden saatavuuteen** erityisesti mielenterveyspalveluissa sekä **ensisijaisen avun vahvistamiseen (esim. kouluissa)**, jotta ongelmia voidaan **tunnistaa ennaltaehkäisevästi ja lasten ja nuorten ongelmien pitkittymisen**
- Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin heikentyminen **näkyvät miepä-palveluiden tarpeen voimakkaana kasvuna. Lastensuojelu- ja huoli-ilmoitusten määrä lapsilla on kasvanut.**
- **Nuorilla mielenterveydelliset ongelmat ovat lisääntyneet merkittävästi.**
- **Sosiaalihuollossa tapaukset ovat entistä vaikeampia** ja vaativampia päätöksiä joudutaan tekemään enemmän, vaikka asiakasmäärä ei välttämättä ole kasvanut.
- **Palveluihin pääsy on osittain heikentynyt pandemian aikana ja kynnys hakea palveluita kasvanut**, kun asiakkuuden saaminen saattaa edellyttää erittäin vaikeaa tilannetta
- Lasten ja nuorten perustason palveluiden sekä **matalankynnyksen kysynnän kasvu**, alueellisten tarpeiden huomiointi, **ennaltaehkäisevän työn lisääminen kouluissa**
- Sosiaalipäivystyksessä **yksinäisyyspuheluiden määrä on kasvanut**

Kokeilutoiminnan kehittämis- ja raportointivaihe

KEVÄT 2023

- Kaksi kehittäjää palkataan yhteensä 80% työnajalla kahdelle koululle.
- Työajasta 20% sisältää kehittämistyötä ja raportointia sekä palvelun tuotteistamista. (4 - 5/23)
- Työajasta 60% on kartoitusta, kohtaavaa työtä sekä markkinointia kouluilla
- Kesäkeskeytyksen aikana kehittämistyö on tauolla 6,7/23
- Kesäkuussa käydään tilannekatsaus kehitystiimin kanssa.

SYKSY 2023

- Kenttätöön vaihe jatkuu ja kehittäjät testaavat mallia ja tekevät asiakasprofiilia ja palvelumuotoilua 8 – 10/23
- Palvelun kysyntä kasvaa, kehittämistyö huomioidaan, tiimityö vahvistuu. 9 – 10/23
- Viiden kuukauden kenttävaiheen jälkeen, raportointi ja tuotteistamisvaihe. Yhteistyö selventyy, tavataan kehitystiimin kanssa oppilashuollon esihenkilö. Asiakkuuksia päätetään 10 - 11/23
- LYTE-keskusteluapu on palvelumuotoiltu, palvelupolku on kuvattu, asiakasprofiili on tehty ja palaute kerätty. 11/23
- Tuotokset julkaistaan INNOkylässä 12/23
- Kehittämiskokeilun tulokset esitellään LAPE.yt ryhmässä ja Satahankkeiden ohjausryhmässä 11/23
- Esitetään kehitysidet ja tulokset, joiden pohjalta keskustellaan kokeilutoiminnan ansiot ja mahdollinen kehittämisen jatkosuunnitelma pilottitoimintana

KOKEILUTOIMINNAN KENTTÄVAIHEEN KUVAUS

Sisältyy hyvinvointialueella lasten- nuorten ja perheiden toimialueen perhekeskuspalvelujen kehittämiseen kuntien SI-SOTE yhteistyön yhdyspinnalla

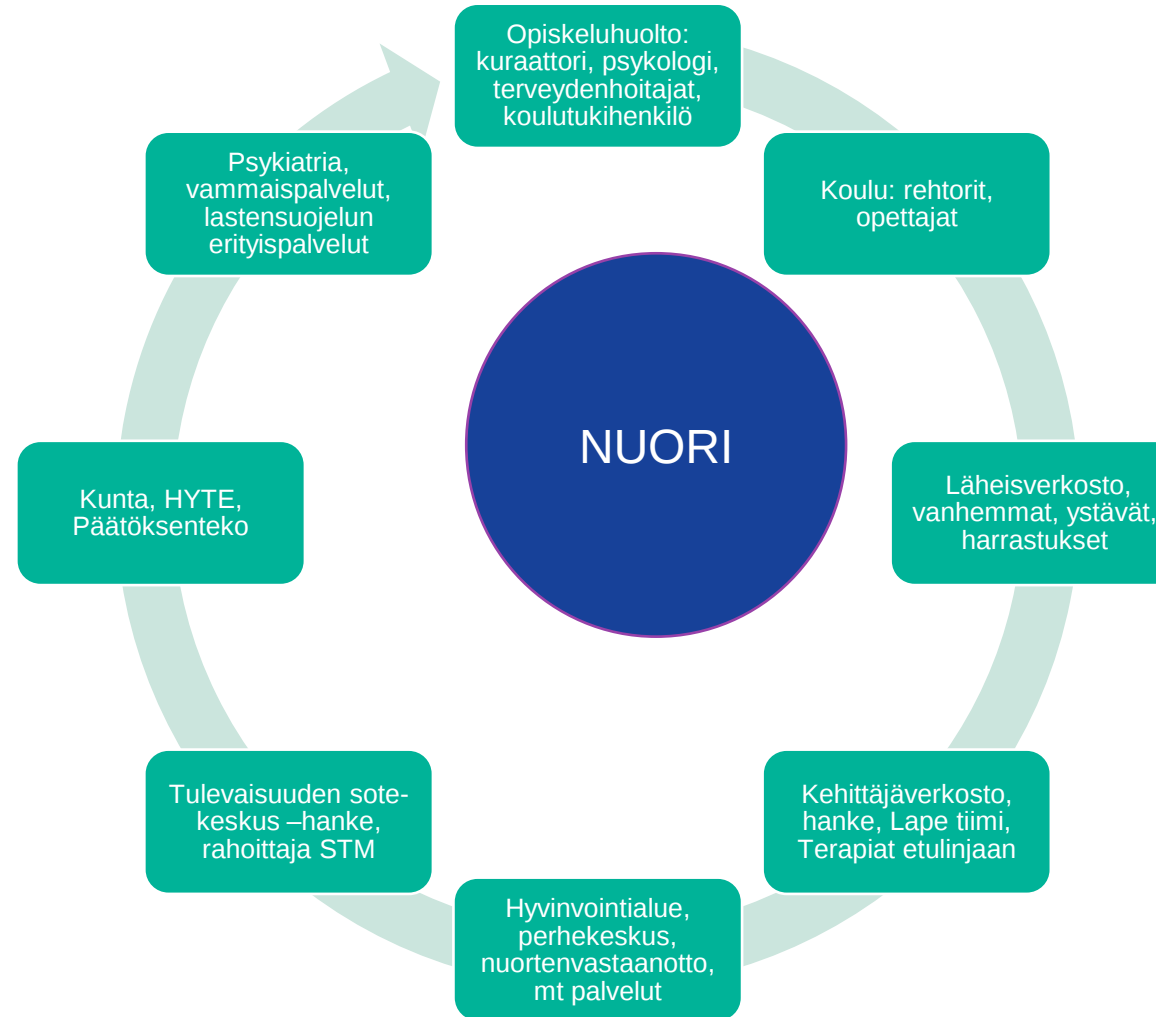
Länsi-Porin koulu;
Lyte-työntekijä on useampana päivänä viikossa koululla, aina muutaman tunnin päivässä. Mahdollisuus vaihdella työaikoja tarpeen mukaan.

- wilmaviesteihin vastaamista
- puheluita vanhempien kanssa
- tunnin yksilökeskusteluja
- 10-15 min välituntikeskusteluja oppilaiden kanssa
- viestittelyä oppilaiden kanssa myös iltaisin, lupa myös soittaa.
- oppilashuoltopalavereja
- oppilaiden joukossa liikkumista, tilanteiden tarkkailua

Lyseon koulu;
Lyte-työntekijä on koululla aina keskiviikkoisin ja torstaisin klo 8-16

- keskusteluja kuraattorin, koulutukihenkilön, terveydenhoitajan ja opettajien kanssa
- 2-4 yksilötapaamista (jokaiselle tapaamiselle varattu 60 min) päivässä
- puhelinkeskusteluja huoltajien kanssa
- Oppilaspalavereita (moniammatillinen, esim. lyte, erityisope, luokanohjaaja, oppilas ja huoltaja)
- hankekirjauksia
- Maanantaisin puhelinpäivystys klo 17-19 (viestittelyä ja puhelinkeskusteluja)

LYTE-KOKEILUTOIMINNAN Sidosryhmäverkosto

OTOS: Asiakkuudet ja toiminnan sisältö

20.9. tilastopäivän tiedot ja resurssi					
Länsi-Porin koulu (7 - 9) Oppilaita 590			Porin Lyseon koulu (7 - 9) Oppilaita 510		
te. tuki 11	er. tuki 24	S2 33 (monikieliset 38)	te. tuki 82	er. tukit 30	S2 10 (monikieliset 9)
OH resurssi koululla: (20.9. tilastopv. resurssi)			OH resurssi koululla:		
Terveystenhoitaja 8 työpäivää/vko Lääkäri 1 Kuraattori 4 (2+2) Psykologi 1			• Terveystenhoitaja 5 työpäivää/vko • Lääkäri 0,5 • Kuraattori 3 • Psykologi 1,5		

noin 30 työpäivän aikana (15 tuntia/ viikossa, jaettu useammalle päivälle viikossa)

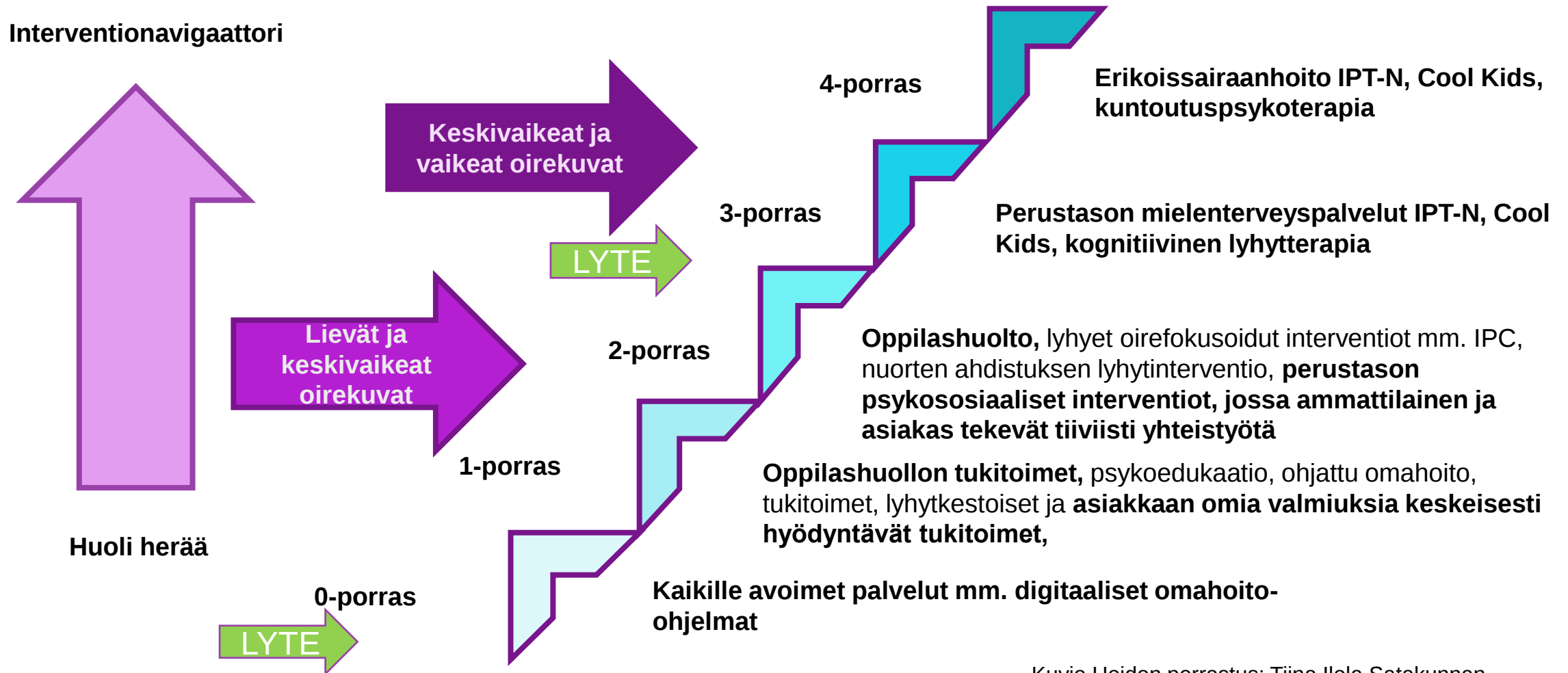
- 20 asiakasta yksilöohjauksessa ja yksi ryhmä - 48 käyntikertaa
 - syinä pelkotilat, univaikeudet, ulkonäköpaineet, poissaolot koulusta, kiusaaminen, ahdistus, ristiriidat kotona tai kaveriporukassa, trauma
- vasteaika 0-2 päivää
 - Oppilas ottanut usein itse yhteyttä tai lähettäjänä ollut terveystenhoitaja tai huoltaja
- lisäksi lyhyitä välituntikeskusteluja oppilaiden kanssa ja puhelinkeskusteluja huoltajien kanssa.

noin 30 työpäivän aikana:

- 20 asiakasta yksilöohjauksessa, yksi ryhmä- ja yksi paritapaaminen - noin 50 tapaamiskertaa yhteensä
 - syinä ahdistus, masennus, koulupelko -ja kiusaaminen, ylikuormittuminen, itsetuhoisuus, heikko itsetunto, pakko-oireet, haastavat ihmissuhteet, epäily nepsyipiirteistä
- vasteaika keskimäärin heti tai enintään viikko
 - Lähettäjänä useimmiten koulutukihenkilö, sitten luokanohjaajat, erityisopettajat, terveystenhoitaja ja kuraattori
- lisäksi puhelinkeskusteluja huoltajien kanssa ja yhteistyötä koulun henkilökunnan kanssa
- Toiminnan kehittäminen; "Hiljaisen Tilan" luominen oppilaille välitunneiksi (kesken)
- oppilashuollon kanssa pidimme säännölliset palaverit, jossa sovimme työnjakoa ja kehitimme toimintaa (2 kuraattoria, koulutukihenkilö, terveystenhoitajat ja Lyte)

LYTE-keskusteluapu sisältyy vaiheisiin 0 – 2 ollen asiakkaan omia valmiuksia ja valintoja tukevaa apua.

PALVELUKUVAUS

Ratkaisukeskeinen työote tarkoittaa

- Lyte-työntekijälle saa varattua ajan wilman kautta tai soittamalla/tekstiviestillä -tai koputtamalla oveen
- Tapaamiskerrat vaihtelevat 1-10 kerran välillä, usein ne ovat noin 5 kertaa
- Yhden tapaamisen aika on 45-60 min
- Yhteydenotto voi tulla oppilaalta, huoltajalta, opettajalta tai oppilashuollon henkilöltä.
- Asiakkaan omista lähtökohdista (ongelmista/haasteista) käsin lähtevää työskentelyä
- Ongelmien tavoitteistamista ja ratkaisujen etsimistä asiakkaan maailmasta käsin.
- Tunnetilojen normalisointia (varsinkin ahdistuksen suhteen)
- Konkreettisten työkalujen käyttöä (esim. asteikkoa, piirtämistä) ja "kotitehtävien" antamista
- Näkökulman vaihtamista, pystyvyyden tunteen vahvistamista ja asiakkaan voimavarojen käyttöön ottamista
- Läsnäoloa ja kuuntelemista

Ratkaisukeskeisen keskusteluavun lyhytterapeuttisen menetelmän käytöstä esimerkki

- 8.luokkalainen oppilas, ohjattu vastaanotolle koulutukihenkilön toimesta.
- Tehdään alkukartoitus haasteista (ahdistus, kaverisuhteissa vaikeuksia, hankalat välit vanhempien kanssa)
- Luodaan ongelmista tavoitteet (kuinka haluaisit, että asiat olisivat?)
- Lähdetään etsimään ratkaisuja, pienin askelin
- Annetaan "kotitehtäviä", jolla viedään ratkaisuja arkeen
- Normalisoidaan tunnetiloja
- Tarvittaessa vanhemmat / kaverit mukaan

LYTE- KESKUSTELUAPU ASIAKASPROFIILI

Ahdistunut Anna

8.lk tyttö

-ahdistus

-nepsyoireita, hakee diagnoosia

Pelokas Peter

-7.lk poika

-koulukiusattu

-erilaisia pelkotiloja

Masentunut Milo

-9.lk muunsukupuolinen

-masentunut, itsetuhoinen

-yksinäinen

Huolestunut huoltaja

-hakee tukea vanhemmuuteen

- 7.-9.luokkalainen
- Ahdistunut
- Masentunut
- Koulukiusattu
- Traumatisoitunut
- Nepsyipiirteinen
- Pelkotilassa
- Kiertänyt eri tukimuotoja saamatta tarvitsemaansa tukea

TAI

- Oppilaan huoltaja, joka tarvitsee vanhemmuudessa tukea/ ahdistuneen/ masentuneen tai itsetuhoisen nuoren tukemiseen apua

Syksyn aikana yhteensä asiakkaita noin 60 ja tapaamiskertoja noin 140.

LYTE- KESKUSTELUAPU ASIAKASPROFILI

Masentunut Kaura

- Muun sukupuoli
- Yksinäinen
- Masentunut

AHDISTUNUT ANNA

- Kokee ahdistuneisuutta
- Nepsyoireita
- Odottaa diagnoosia

Pelokas Pete

- Koulukiusaamista
- Pelkoa
- Ahdistusta

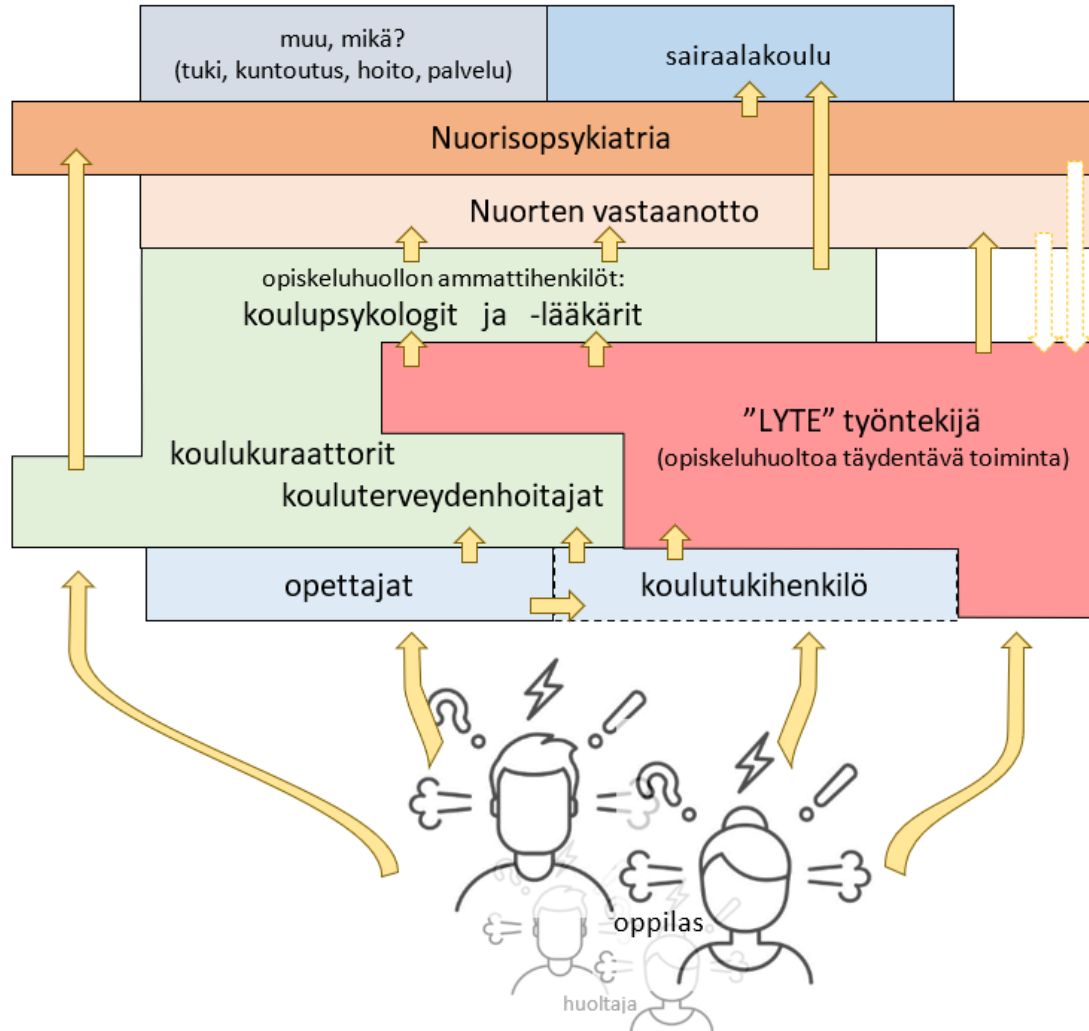
Huolestunut huoltaja

- Muun sukupuoli, yksinäinen ja masentunut

ASIAKASPROFILOINTI KENTTÄTYÖN KOKEILUTOIMINNAN TULOKSENA

PALVELUPOLKU OHJEISTUS KOULULLE JA OPISKELUHUOLTOON

Keskustelutukeen ohjautuminen:

1) Ohjautuminen keskustelutukeen

- Oppilas ja/tai huoltaja ottaa yhteyttä
- Opiskeluhoollon ammattihenkilö ottaa puheeksi ja tarjoaa keskustelutukea vaihtoehtona
- Opettaja tai (tässä) koulutukihenkilö ottaa puheeksi ja tarjoaa keskustelutukea vaihtoehtona

2) Ohjautuminen opiskeluhoollon palveluihin tai muihin palveluihin

- LYTE-työntekijä ohjaa (ottaa puheeksi) tai on tukena
- LYTE-työntekijä toimii siltana eli tapaa oppilasta sen aikaa kun oppilas odottaa aikaa lääkäriin tai Nupolle

3) "Kannatteleva" keskustelutuki

- Oppilas on asiakkaana/potilaana ja LYTE-työntekijä tapaa oppilasta tai konsultoi huoltajaa oppilaan tai huoltajan yhteydenoton perusteella (esim. tapaamiskertojen välillä tai akuuteissa arjen ongelmatilanteissa)

NUOREN NÄKÖKULMA

Aiheet ja oma kokemus saivat yli 8 keskiarvon.
(Arviointi 0-10)

Työhuone 79% (hyvä+erittäin hyvä)

Lyten työskentelytapa 83%

Vasteaika 89% !

Tavoitettavuus

Mikä on Lyten tapaamisissa tärkeintä?

“ Se, että minua kuunnellaan. “Joku kuuli ja ymmärsi minua ja auttoi.”

“Lyte on ymmärtäväinen ja kuuntelee ongelmia, eikä vähättele niitä.”

“Pystyn puhumaan mistä vaan.”

Mikä on palvelussa parasta?

- “Lyte-henkilö on helppo tavoittaa.” “ Hän kuuntelee ja osaa auttaa.” Sopiva keskustelu-aika ei venytetty, muttei liian lyhyt.”
- Mitä parantaist Lyte-palvelussa? Pääasiassa vastattiin, etten mitään.
- Yksi vastasi “ Se, että se olisi meidän koulussa pysyvää.”

NUOREN NÄKÖKULMA

Kysely lähetettiin nimettömänä vastattavaksi yhteensä 44 oppilaalle kahdessa koulussa. Kyselyn saivat vain oppilaat, jotka oli käyneet Lytellä vähintään kerran ja ovat vielä peruskoulussa. Kyselyyn vastasi 18 oppilasta. Huoltajille ja koulun henkilökunnalle lähetettiin oma palautekysely. Oppilaille suunnatussa kyselyssä selvitettiin käyntikerrat, asiakassuhteen jatkuvuus keskustelusuhde (tulin kuulluksi- en tullut kuulluksi) keskusteluaiheet (keskustelimme haluamistani asioista - emme keskustelleet) oma kokemus (sain apua -en saanut apua)

Lisäksi selvitettiin kuinka työtilat, Lyten työtapa, vasteaika ja tavoitettavuus koettiin (arviointi: huono, välttävä, tyydyttävä, hyvä, erittäin hyvä) Avoimilla kysymyksillä selvitettiin mikä on Lyte tapaamisissa tärkeintä, mikä palvelussa parasta ja mitä voisi kehittää.

KOULUN NÄKÖKULMA

KURAATTORI:

1. Lyte-toiminnassa parasta on ollut laajemmat hartiat oppilashuollon näkökulmasta. Lyte-työntekijä on tarjonnut koulun aikuisille nopean väylän
2. saada oppilas/perhe avun piiriin. Lisäksi selkeästi mielenterveystyöhön painottuvalle työntekijälle on nykypäivän kouluympäristössä
3. ehdottomasti tarvetta myös jatkossa.

Ehdottoman tärkeää on työntekijän oma aktiivisuus päästä osaksi kouluyhteisöä ja oppilashuoltoryhmää. Aktiivinen ja näkyvä paikallaolo madaltaa oppilaiden, opettajien ja vanhempien kynnystä ottaa yhteyttä työntekijään. Lisäksi palvelukentän tuntemuksesta on ollut ehdottomasti hyötyä.

2.Tämäntyyliselle toiminnalle olisi tilausta jokaisessa yläkoulussa. Saataisiinko tätä kautta vähennettyä esimerkiksi koulupoissaoloja?

Tämä pitäisi saada pysyväksi osaksi koulujen rakennetta.

KURAATTORI:

Mahtavaa, että olet ollut meidän koulussa yhtenä kuuntelevana aikuisena. Tässä ajassa ja nuorten psyykkisen pahoinvoinnin lisääntyessä/pahentuessa,

apukäsiä todella on tarvittu koulumaailmaan. Ja juurikin tämän tyyppinen työ on ollut tervetullutta. Koulussa tarvittaisiin paljon lisää tietämystä/osaamista mielenterveydestä ns. ennaltaehkäisevällä, mutta myös sillä korjaavalla otteella.

Yhteistyö ainakin näin kuraattorin näkökulmasta on toiminut hyvin. Toki varmaan sinä olet ollut vielä se aloitteellisempi sen suhteen, kun sinulle uusia kontakteja on tullut. Olet pitänyt tärkeänä, ettei päällekkäistä työskentelyä syntyisi.

En ole päässyt kanssasi tekemään, mutta olen käsityksessä, että olet ollut mukana myös yhteisöllisessä työssä, joka on ollut hyvä juttu.

Jos jotain saisi tehdä toisin, niin hankkeelle jatko ja sinä meidän remmiin mukaan.

REHTORI: Lyhytterapeutti on täydentänyt oppilashuollon tarpeita hienosti ja tarjonnut oppilaille uuden tukikanavan hieman erilaisella näkökulmalla. Samalla se on vähentänyt oppilashuollon palveluihin kohdistuvaa tarvetta.

Seuraava luonteva kehitysaskel olisi lyte-toiminnan tarkempi koordinointi oppilashuoltopalveluiden sisällä ja lisääntyvä yhteistyö oph-henkilökunnan kanssa. Näin varmasti olisi mahdollisuus tavoittaa yhä suurempi osuus oppilaista ja varmistaa, että kukin oppilas saa mahdollisimman kohdennettua tukea.

KOULUN NÄKÖKULMA

OPETTAJA:

1. Mikä Lyte-toiminnassa on parasta/ toimivinta?

- Parasta on nuorten nopea ohjautuminen avun piiriin. Pitkäänkin jutteluapua miettineiden nuorten oli nyt mahdollista kokeilla jutteluapua, koska sitä oli ylipäättään saatavilla ilman jonottamista.
- Opettajana parasta oli tämä mahdollisuus oikeasti ohjata tukea tarvitsevia nuoria avun piiriin, kun oli ylipäättään tieto siitä, että he saavat myös apua itselleen eli eivät vain siirry jonottamaan jotain tulevaa.
- Sain opettajana ohjattua eteenpäin kaikkia tänä syksynä tukea pyytävät oppilaat, ja se jos mikä on huikeaa!
- Hieno tunne, että nuoret oikeasti saivat tänä syksynä apua. Kuraattorien tukena tämä toiminta oli valtavan tärkeää ja arvokasta.

2. Mitä tekisit toisin/ kehittäisit?

- Tekisin tästä matalan kynnyksen ratkaisukeskeisestä keskusteluavusta koulun pysyvää toimintaa,
- sillä tukea tarvitsevat nuoret ovat opettajien asiakkaita päivästä ja viikosta toiseen.
- Sillä ei pitäisi olla merkitystä, kenen toimialaan kustannukset kuuluvat vaan ne pitäisi pystyä ratkaisemaan nuorten edun mukaisesti.
- Tukea tarvitsevia nuoria on yhä enemmän ja heihin tulisi satsata resursseja. Nuoret tukea tarvitsevat asiakkaat ovat opettajien edessä jokaisena päivänä viikosta, tuen kanssa tai ilman.
- Mielestäni on opettajien heitteillejätto jättää opettajat ilman mahdollisuutta ohjata asiakkaitaan eli nuoria tarvitsemansa tuen pariin ja on myös heitteillejätto nuoria kohtaan, kun tukea tarvitsevat nuoret eivät saa akuutisti tukea itselleen.

OPETTAJA:

Parasta: lyte on lisääiakuinen koulun arjessa eikä mikä tahansa aikuinen vaan joku, jolla on aikaa oppilaille eri tavalla kuin opeille. Lisäksi tilanne koulupsykologin osalta on niin epätoivoinen, että lyte on erinomainen lisä oppilashuoltoon.

Kehitettävää: hanke saisi jatkoa ja käytäntö vakiintuisi kouluun!

LYTEN HAVAINTOJA KOKEMUKSEN POHJALTA

Lyte-työntekijöiden näkemys; "On hyvä kun,

- työpiste on koululla (siellä missä ovat oppilaat),
- tapaamisaika 45-60min (aikaa rauhoittua asian äärelle),
- vasteaika lyhyt (yhteydenotosta tapaamiseen välittömästi – enintään viikko),
- osana yhteisöä voit saada ja antaa tukea monipuolisemmin (näkökulma laajenee)
- ratkaisukeskeisyys mallina toimii yläkoululaisella
- Opettajatausta Lytellä helpottaa sopeutumista koulumaailmaan ja sen lainalaisuuksiin.
- wilman kautta yhteys huoltajiin ja päinvastoin,
- mitä enemmän saamme myös huoltajia ohjaukseen, sitä parempi! (vanhempien ja vanhemmuuden tukena)."

- *"It takes a village to raise a child."*

- Vahvistuuko tiimityöskentely hyvinvointitehtävässä? Ehdottomasti!
- Vahvistaako opettajan pedagog. roolia? (kehittämiskohteena ryhmä- ja luokkatapaamiset/ryhmytytymiset)
- Kuinka toimitaan niin, että oppilas on mahdollisimman vähän pois oppitunneilta? (tapaamisaikaa varattaessa lyte varmistaa, että oppilas ei ole aina saman aineen tunnilta pois)
- Kuinka löydetään aikaa yhteisölliselle työlle ("ryhmäinterventiot")? Tärkeää!

HYVINVOINTIALUEEN NÄKÖKULMA

- OPPILASHUOLTOA
TÄYDENTÄVÄÄ PALVELUA
- VASTAA PALVELUJEN
KYSYNTÄÄN, varhaisen tuen
menetelmänä
- Vähentää jonoa,
tarpeenmukainen palvelumuoto
järjestelmässä.
- Yksi osaamisen väline lisää
- Nuoren ja koulun ääni
- Rinnallakulkija, tai saattaja
palveluiden välillä
- Perhekeskeinen työote

LYTE-kokeilutoiminta KEHITYSTIIMI

Kehitystiimi ja suunnitteluryhmä:

Anu Kurkela, KM, aineopettaja,
hankekoordinaattori, ratkaisukeskeinen
lyhytterapeutti opiskelija (valmistuu 5/24)

Paula Vaajakari, lähihoitaja, mielenterveys- ja
päihdetyö, hankekoordinaattori, ratkaisukeskeinen
lyhytterapeuttiopiskelija (valmistuu 5/24)

Johanna Santanen, Satakunnan tulevaisuuden
sote-keskus –hanke, hankejohtaja, laillistettu
sosiaalityöntekijä YTM, Satakunnan LAPE-
yhteistyöryhmän pj.

Tero Grönmark, erityisasiantuntija, Kasvun ja
oppimisen tuen perusyksikkö, Porin kaupunki,
Sivistystoimiala/Opetusyksikkö, pitkäaikainen SI-
SOTE yhdyspintatyön kehittäjä Satakunnan
alueella

" Olen läsnä, kuuntelen, esitän oikeita kysymyksiä ja annan aikaa."

Satakunnan hyvinvointialueen strategia 2023–2025

Kiitos!

Satavarmaa hyvinvointia, terveyttä
ja turvallisuutta lähellä ihmistä.

ARVOT

Palvelemme
yhdenvertaisesti

Kohtaamme
inhimillisesti

Toimimme
ammatillisesti

Uudistamme
vastuullisesti

Satakunnan
hyvinvointialue